

LOV og EVANGELIUM

Nr. 10

DESEMBER 2001

37. årgang

Jule-underet

Av Søren Pederson (1852-1923)

Men det skjedde mens de var der, da kom tiden da hun skulle føde. Og hun fødte sin sønn, den førstefødte. Hun svøpte ham og la ham i en krybbe, fordi det ikke var rom for dem i herberget. Det var noen hyrder der på stedet som var ute på marken og holdt nattevakt over sin hjord. Og se, en Herrens engel stod hos dem, og Herrens herlighet lyste om dem. Og de ble meget forferdet. Men engelen sa til dem: Frykt ikke! For se, jeg forkynner dere en stor glede – en glede for alt folket. I dag er det født dere en frelser, som er Messias, Herren – i Davids stad. Og dette skal dere ha til tegn: Dere skal finne et barn som er svøpt og ligger i en krybbe. Og med ett var det sammen med engelen en himmelsk hærskare, som lovpriste Gud og sa: Ære være Gud i det høyeste, og fred på jorden, i mennesker Guds velbehag.

Luk. 2, 6-14.

Hva er det som mangler i de fleste hjem til jul, også de kristnes?

Penger, sier noen. Nei, det er ikke sant. I de fleste hjem i Norge er der en smule penger til jul, mange steder mer enn en «smule».

Så mener du kjærlighet og åndelig glede? Det kan være sant, men hvorav

kommer det igjen? Hvorfor er der liten åndelig glede?

Fordi underet mangler. I de aller fleste hjem mangler selve jule-underet.

Det er ikke lenger så rart dette med barnet i krybben.

Eller hvor mange steder tar mannen sin hustru ved hånden og sier: «Nei, kone, nå får du la bakingen og skuringen og maten stå en stund. Nå vil vi ut og se på stjernene; – se hvilket under, hvor dypt Gud virkelig har bøyd seg!»

Vi danser rundt juletreet. Men hvor mange ligger på kne rundt treet? Hvor mange hus har hull i taket julften? Hvor er tilbedelsen hos oss kristne?

Der sitter de gamle med et halvdumt smil og forsøker å gjøre seg barnslige. Der gir vi gaver, kostbare gaver og mange, «mer enn vi har råd til», sier vi.

Ja, til hverandre gir vi gaver; hvor gir man gaver til barnet i krybben? Hvor legger man ned gull og sølv til Guds rike under juletreet?

Underet mangler. Derfor er vi blitt så forunderlige til jul.

La meg fortelle en historie:

Der var et hus i en by hvor en liten gutt hadde fødselsdag. Det var hans dag, men familien hadde ikke tid før om aftenen til å feire dagen. Så la de like

Bladet LOV og EVANGELIUM

utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon og blir sendt gratis til alle som sender ekspedisjonen navn og adresse. Bladet kommer med 10 nr. i året. Gaver til bladet kan sendes til kasserer i NLL.

Abonnement, oppsigelse og adresseforandring sendes **ekspedisjonen** v/Dag Rune Lid, 5600 Norheim-sund, tlf./fax. 56 55 26 72. E-post: drlid@online.no

Ansvarlig for bladet:

Red.nemnda ved form. Jon Espeland
Svartefjell 24, 4625 Flekkerøy
tlf. 38 10 00 61, fax 38 10 04 70
E-post: jesp@c2i.net

Faste medarbeidere i bladet:

Per Bergene Holm og Dag Rune Lid.

NORSK LUTHERSK LEKMANNSMISJON

ble grunnlagt i 1963 av venner av den luthersk-rosenianske forkynnelse, og ønsker å forkynne Guds ord i skrift og tale både i Norge og ute på misjonsmarken. NLL har ytremisjonsarbeid i Peru.

Formann: Karl B. Bø, Vistnesveien. 13,
4070 Randaberg, tlf./fax 51 41 87 46

Sekretær: Jon Espeland
Svartefjell 24, 4625 Flekkerøy
tlf. 38 10 00 61, fax 38 10 04 70

Kasserer: Torunn Ånestad, Kydland,
4360 Varhaug, tlf. 51 43 04 06
Bankgiro 3204 10 10222

BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES

ble grunnlagt i 1992, og eies og drives av NLL. Skolen har både halvårig- og ettårig kurs, og det er også adgang til å følge undervisningen i kortere perioder.

Skolen ønsker å formidle tillit til Guds ord og spørre etter de gamle stier (Jer. 6.16), samt fremme den arv vi har fra lekmannsbevegelsen og våre lutherske lærefedre.

Adr.: 3160 Stokke
tlf. 33 36 17 70, fax 33 36 17 71
Bankgiro 2490 45 39496
E-post: pbholm@online.no

Rektor: Per Bergene Holm,
3282 Kvelde, tlf. 33 11 26 96

INTERNETT: www.nll.no

så godt gutten til sengs. Men siden det var fødselsdag, så ville de sannelig benytte anledningen til å holde fest – for seg selv! Og så kom de sammen. Onkeler og tanter og fettere og kusiner pynnet i sin beste stas – med pakker og greier «til far» og «til mor», «til lille-mor», ja «til tjenestepiken» i huset. Og selv fikk de gaver igjen, de ventet det så smått. Og husfar og husmor hadde kjøpt inn en hel del mat. Mor var oppatt på kjøkkenet. Det braste og luktet lang veg. Jo, der var fest. De lø og de sang og de danset. Og da de var svært glade, så holdt de på «annen dag» også. Det var riktig «fødselsselskap» det!

Imidlertid lå gutten alene i soveværelset. Jeg har hørt at moren skulle ha vært inne og sett til ham i to minutter, men jeg er ikke viss på om hun ikke bare gløttet på døren. For hun hadde det så rent overlag travelt – med de andre! Og disse andre, ja, de spurte så vidt etter gutten. En hadde diktet en sang til ham, og den var riktig pen også. Men de aller fleste tenkte ikke på ham; han kunne gjerne ha frosset i hjel for dem; der var ingen omhu for ham, de trengte ikke inn i sovekammeret og ville se ham. Der var ingen kjærtagn, for der var ingen kjærlighet. Men seg selv var de glad i, jo, de benyttet guttens dag til å feste for seg selv, kose seg selv.

Var det ikke en underlig familie? Var den ikke lumpen, rent ut sagt – sjofel?

I hvilken by mon dette passerte? I Larvik eller i Bergen, kanskje?

Gå hjem hvor du bor og se etter i ditt eget hus. Hva slags jul har du der? For du skjønner jo hva jeg mener med historien.

La oss passe på at vi ikke har et tarvelig julesurrogat i stedet for jul. Men julesurrogat, jul uten under, det tar de fleste til takke med.

Hvorledes skal jeg få underet inn i min jul? Ja, nå blir jeg nærgående, – ellers opplever du det aldri.

Ved å bytte med Jesus skal du få jul. Der er ingen nytte, ingen mening i det hele, hvis vi ikke bytter vår usle menneskenatur med Jesu guddommelige. Bytter nettopp denne egoismen – som kommer så frem til jul – med Hans hellige evige kjærlighet utgytt i våre hjerter ved Den Hellige Ånd. Bytter Hans borgerskap med mitt, så mitt borgerskap virkelig blir himmelen! – siden Hans ble jorden! Bytter hjerte med Ham, siden Han utsynkelig sier: «Gi meg ditt hjerte!» (Ord 23:26)

Venner, da kommer underet oss nær. Ellers er det hele en forunderlig utstilling av – egenkjærlighet.

Vil vi virkelig bytte med Jesus Kristus? Vi gir gjerne noen gamle klesplagg til jul til fattige lasaroner, som kommer på dørene. Så går de utenfor byen, inn i en høyloge eller et skur, tar av seg sine filler og ifører seg våre klær. Det blir en overfladisk omkledning uten bad. De gamle underklær blir sittende igjen, og snart vil det vise seg at urenheten er der fremdeles.

Men vi kan virkelig og sannelig gå ut til krybben i Betlehem og bytte helt med Jesus. Halleluja!

Det kalles i Bibelen å bli født på ny, bli et nytt menneske. Uten det kan vi ikke se Guds rike. Men dette er jul, dette er underet:

*Med oss Han bytter så underlig
Guds sønn, vår broder fin.
Vårt kjød og blod han tar på sig
Og skjenker oss guddom sin.*

Dere er blitt *delaktige i guddommelig natur* sier 2Pet 1:4. Jul blir først jul for meg ved å bytte med Jesus. Jeg synner får Hans uplettede rettferdighet. Jeg dødning får Hans evige liv, Hans hele eksistens. Får det store salige håp: Jeg skal hjem til Ham en dag. Jeg kalde hjerte får Hans varme og lyst til å leve med Faderen som Hans barn. Å, hvilket under! Meg, **meg** er i dag en virkelig frelser født

Dette er juleunder to tusen år etter Hans fødsel. Jeg har byttet med Jesus. Ofte er Satan der og gjør meg byttet stridig; alltid vil min vantro tvile, min egen samvittighet dømme meg. Men jeg lever på dette: «*Med meg han bytter så underlig. Guds sønn, min broder fin. Mitt kjød og blod Han tok på sig Og skjenket meg guddom sin.*» Halleluja!

Kan jeg ikke forklare underet om jomfrufødselen, så kan jeg synge det. Og – kan jeg ikke alltid synge det, så kan jeg gråte i krybben og ved korset.

Ære være Gud!

Innholdsfortegnelse ~ Lov og Evangelium, desember 2001:

Jule-underet. Av Søren Pederson (1852-1923)	side 1
Da Astrid fikk jul i hjertet!	side 4
Kong Manasses nødrop fra hjertedyret. Av Miguel Curse, Peru	side 6
Kommet er juleleden! Dikt av Torunn Fossdal.....	side 10
Heim, ekteskap og familie (Del 1) Av Dag Rune Lid	side 11
Nyttårsleir på Bibelskolen på Fossnes	side 14
Syndenødens- og nådens makt Av Jacob Traasdahl (1838-1903)	side 15

Er der noen som ikke har hatt «under-jul»? Så spør jeg: «Ville du gjerne ha det?» Sier du: «Ja, hjelp meg til å oppleve det,» så svarer jeg: «Ja, lytt nå til.»

Der var en gammel kirkefar i den kristne kirkes første tid som het Hieronymus. Jeg vet ikke om han hadde fått «full forvissning» før, for man kan være biskop uten det.

Men en julenatt kom han til barnet og sa: «Du forunderlige barn, hva skal jeg gi deg? Vil du ha mitt sølv og gull?» «Nei,» sa barnet, «det vil jeg ikke.»

«Vil du da ha min kjærlighet, mine beste forsetter, mine beste gjerninger?»

Barnet svarte: «Nei, hva du har av det, har jeg jo selv gitt deg.»

Da utbrøt Hieronymus med tårer: «Har jeg da noe som jeg ikke har fått av deg?»

Hør nå synder hva barnet svarte: «Jo, du har noe som du selv har laget deg til, noe, som du ikke har fått av meg.»

Hva kunne det være? (Her svarte en stemme i forsamlingen: «Mine synder!»)

«Ja», sa barnet og så på ham med sine underlige øyne: «Gi meg – din synd, all din synd!»

«Akk, Herre, vil du ha det styggeste jeg har, min føle stinkende synd?»

«Ja, det er derfor jeg er kommet, derfor er jeg på jorden, for å gjøre syndere salige, for å ta ditt verste og gi deg mitt beste, meg selv.»

Venner, dette er **underet**, underet over alle i himmel og på jorden. Kristus er her for å ta våre synder bort, bære dem selv opp på treet, bære dem bort. O, du Guds under – for meg. Ewig takk og ære. Takk! Takk!

Hieronymus svarte: «Ja, mine synder skal du få, alle, alle, alle.»

Men hva svarer nå du? For – så underlig det kan høres ut – det er ikke alle mennesker som vil svare slik. Det er langtfra alle som vil gi Jesus sine skjødesynder, sin selviskhet, sin vantro og ulydighet, sine onde tilbøyeligheter, sin stolthet, sin pengekjærhet. Hvis så var, da ble byen vår et paradis. Vil du gi Jesus det eneste Han bryr seg om å bytte med deg? Dine synder? Vil du virkelig og sannelig legge dem ned i krybben i dag?

Jesus en frelser – under over under! En synder som ikke vil frelses – under over under. Hvilket under velger du? Å, må der skje noe i vennekretsen i dag! En jul som aldri glemmes, underet midt i blant oss!

Amen, amen.

Fra boken «Jesus alene» av Søren Pederson, Hans Martinussens forlag, 1924. Artikkelen er noe revidert. Red.

Da Astrid fikk jul i hjertet!

En gammel julefortelling

Det er siste uke før juleferien. Ute er det regntungt og grått, men det stråler og lyser så festlig fra alle juleutstillingene i butikkvinduene at en merker ikke

vintermørket og det ufysiske været.

Den store, grå skolebygningen ligger der tung og mektig i halvmørket.

Lysene fra alle klassevinduene danner to lange lyse rader i den mørke kolos-sen.

Inne på nr. 5, i første pikeklasse har de nettopp religion. Frøken har fortalt om det lille barnet i Betlehem, som ble født ute i stallen og lagt i en krybbe, fordi det ikke var rom for dem i herberget. Alle småpikene synes det var forferdelig stygt av de folkene i herberget, at de ikke ville la Maria og Josef og Jesusbarnet få det beste rom de hadde. «Frøken, hvis Jesusbarnet var kommet nå, da tror jeg de hadde gitt ham rom på slottet, eller på Grand Hotell,» sier lille Eva.

Men så må frøken forklare dem at det er så mange, mange som ikke vil ta imot Jesus nå også. Jesus vil så gjerne ha plass i hjertene til alle folk, og Han står der utenfor og banker på. Men mange mennesker vil ikke lukke opp, for de vet at slipper de Jesus inn i hjertet må de slippe så mange andre ting ut derfra. De har hjertet så fullt av alt i denne verden, av pengelyst, stolthet, egenvilje, egenkjærighet, misun-nelse og meget annet som djevelen har puttet der inn. Derfor lar de Jesus stå utenfor, og det blir akkurat som med dem i herberget i Betlehem: der var ikke rom for Jesus idet herberget som heter menneskehjertet.

De 25 par barneøyne stirret stort og alvorlig på frøken. Dette hadde de aldri hørt før. Det ble så stille i klasse-rommet; sikkert gikk det en engel mel-lom pulteradene og hvisket til hver en-kelt: «Lukk Jesus inn i hjertet ditt, lille du!» Og frøken sendte en stille bønn til Gud om visdom og nåde til å vise barna veien like inn til Hans paradis. «Nu synger vi,» sa hun, «jeg tenker vi synger det verset: Velkommen fra din himmelsal.» Barna reiste seg raskt og sang så pent de kunne, for å synge ju-

lesanger var det beste de visste nå.

Snart ringte skoleklokken, og barna marsjerte ut, og på et par minutter vrimlet det i skolegården av springende, lekende barn, som snakket, ropte, spiste skolematen sin og moret seg.

Førsteklassingene holdt seg borte ved veggen, lekte sistens og hoppet rundt.

Men lille Astrid fikk ikke til å more seg i dag. Hun stod alvorlig og tygget på skolematen. Det var så underlig det frøken hadde fortalt i dag, synes hun. Tenk at det ennå var mange som ikke ville gi plass for Jesus, men heller hol-de på med alt det onde og stygge som hjertet var fullt av. Og så lot de Jesus stå utenfor og banke. Men – hva var det? Hørte hun ikke tydelig at det ban- ket på hjertet sitt?

Raskt stakk hun handa innenfor kå-pen og kjente etter, mens hun rent holdt pusten av spenning. Jo, sanne-lig! Bank, bank, bank! –

«Kjære Jesus, kom inn!» hvisket hun, og lyttet igjen. Nei, han banket enda. Hun foldet hendene sine og sa halvhøyt og tydelig:

«Kjære, kjære Jesus, vær så snill å komme inn i hjertet mitt!» – Nå gikk han vel inn, tenkte hun. Men nei, enda slo de faste, regelmessige slag der in-nefra Å, så vondt dette var! Hvorfor gikk ikke Jesus inn? Da kunne det ikke bli jul for henne, når Jesus stod uten-for. Kanskje var det ikke plass for ham fordi det var så fullt av alt det andre som frøken hadde snakket om. Å, hun kjente seg så stygg og ond; det var slett ikke rart om Jesus ikke ville inn i hennes hjertet.

Nå ringte det inn, og Astrid fulgte som i en drøm med klassen inn.

De hadde det så gøy i denne timen, for de fikk lov til og tegne julekurver og stjerner og lys og et stort juletre i teg-

nebøkene sine. Men Astrid kjente hele tiden den stadige bankingen, og til slutt var hun rent på gråten. Frøken så nok at det var noe i veien med Astrid, hun som alltid pleide og være så livlig og glad.

Da det ringte og barna skulle gå, strøk hun lille, bedrøvede Astrid over håret, idet hun gikk forbi henne og spurte: «Er det noe i veien med deg i dag, Astrid?»

Da brast det for Astrid. Hun skar i å storgråte og klemte seg inntil frøken. De andre var forskrekket, Astrid måtte ha noe fryktelig vondt.

Frøken fulgte klassen ut, og gikk så tilbake med Astrid, som bare snufset og gråt. Litt etter litt fikk hun da fortalt hva det var som gjorde så fryktelig vondt, og frøken måtte legge handa si på hjertet hennes, så hun også kunne høre hvordan Jesus stod utenfor og banket.

«Tror du han aldri vil komme inn,

frøken?»

«Jo, Astrid, jeg tror Jesus er gått inn og er i hjertet ditt nå, for han har selv sagt at Han går inn til alle dem som vil åpne sitt hjerte for Ham. Men den bankingen du kjenner, det er hjertet ditt som slår og sender blodet rundt i årene dine. Hvis hjertet ditt slutter med det og bankingen stoppet, da ville du ikke lenger leve, men dø..»

Det lysnet gradvis og tydelig i Astrids ansikt. «Å, frøken, jeg er så glad, så glad. Det er jo jul i hjertet mitt, frøken!»

Det var en liten strålende Astrid som den dagen sprang hjem til mor for å fortelle henne alt sammen. Og mor måtte takke Gud fordi Han hadde latt hennes lille pike få kjenne den ekte juleglede.

Av Heidi Olsen,
fra «Barnas julebok»,
Indremisjonsselskapet, Oslo, 1933

Kong Manasses nødrop fra hjertedyret

Av Miguel Curse, Peru

Men Manasse førte Juda og Jerusalems innbyggere, så de gjorde enda mer ondt enn de hedningefolkene som Herren hadde utryddet for Israels barn. Herren talte til Manasse og hans folk, men de aktet ikke på det. Derfor lot Herren assyrerkongens hærførere komme over dem. De fanget Manasse med kroker og bandt ham med to kobberlenker og førte ham til Babel. Men da han var kommet i nød, bønnfalt han Herren sin

Gud og ydmyket seg dypt for sine fedres Guds åsyn. Og da han bad til Herren, bønnhørte han ham. Herren hørte hans ydmyke begjæring og førte ham tilbake til Jerusalem, så han fikk sittrike igjen. Da sannet Manasse at Herren er Gud. Siden bygde han en ytre mur for Davids stad vest for Gihon i dalen og til inngangen gjennom Fiskeporten og lot den gå rundt omkring Ofel. Han gjorde den meget høy. Og i alle de befestede byene i Juda innsatte han krigshovedsmenn. Han tok bort de fremmede guder og avgudsbildet fra Herrens hus og alle de altrene han

hadde bygd på det berg hvor Herrens hus stod, og i Jerusalem, og kastet dem utenfor byen. Så satte han Herrens alter i stand og ofret fredsoffer og takkoffer på det. Han befalte Juda å tjene Herren, Israels Gud.

2Kron 33:9-16

Først vil vi stanse ved hvordan kong Manasse syndet, deretter hvordan han kom i nød og hvordan Herren i sin miskunnhet så til ham og velsignet ham.

Manasse var sønn til den fromme kong Hiskia som regjerte i Juda på profeten Jesajas' tid. Mens Hiskia var konge kom den assyriske kongen Sanke-ribs soldater og kringsatte Jerusalem, inntil Herrens engel gikk inn i fiendens leir og slo 185 000 assyrere og frelste Hiskia og Jerusalem. (2Kong 19:35)

Manasse hadde en god far som utvilsomt hadde gitt sin sønn en god oppdragelse og lært ham grundig opp i Guds ord. Det er mulig at Manasse også med selvsyn hadde sett Guds underda han drev assyrerne bort fra Jerusalems, ja, kanskje han også hadde studert ved fottene til vår kjære profet, Jesaja.

Men hva hendte siden? Jo, det finnes neppe større kontrast mellom far og sønn enn den som var mellom Hiskia og Manasse. Far slo i stykker alle avgudene i byen, mens sønnen gjennførte hedningefolkenes avskyelige avgudsdyrkelse i Jerusalem. Han bygde avgudsaltere og satte endog et Astarte-bilde i Herrens tempel og lot sin sønn gå gjennom ilden. Og det verste av alt; med sitt dårlige eksempel forførte han også folket til å synde mot Herren, slik at Juda ved sin umoral syndet verre enn de vantro hedningene som bodde i Kana'ans land før Israel inntok det. (v.9)

Men hvilken konsekvens fikk all den-

ne ondskap for kong Manasse? Jo, sier Skriften, «Herren lot assyrerkongens hærførere komme over dem. De fanget Manasse med kroker og bandt ham med to kobberlenker og førte ham til Babel.»

Der, som fange i Babel, fikk Manasse rikelig med tid til å grunne over all den synd han var skyldig i. Og lik den fortapte sønn (Luk 15) begynte han å tenke på Israels Guds miskunnhet, den miskunnhet som han hadde lært å kjenne i sin fars hus og som hans trofaste far, kong Hiskia, hadde satt all sin lit til så lenge han levde.

Historien om Manasse lærer oss for det første at fars tro ikke går i arv til barna. Nei, fars og mors kristendom er ikke noen inngangsbillett til himmelen for et barn som er vantro og står Gud i mot. Bibelen sier: «Se, alle sjeler hører meg til, både farens sjel og sønnens sjel. De tilhører meg. Den som synder, skal dø. (...) » (Esek 18:4) «Men der som han får en sønn som ... ikke bærer seg rett at ... skulle så han få leve? Nei, han skal ikke få leve! ... han skal visselig dø.» (Esek 18:10-13)

På samme vis som kong Hiskia, er det mange kristne fedre som har barn som lever i synd, uguadelighet og verdslihet. Jakob, en av de fromme patriarker, hadde sønner som følte vanære, hån, skam og fornedrelse over sin fars hus. Sønnene til Eli, presten i Silo, syndet på det groveste og var et dårlig vitnesbyrd både i og utenfor Guds hus. Vi leser også om hvordan Ammon og Absalom syndet, de som var sønner av salmisten David. På samme vis forlot Manasse den gode vei som hans far Hiskia gikk på.

Hvordan kan vi anvende denne triste historien på ditt og mitt liv?

Ved å fordømme Manasses ondskap står vi stor fare for å tenke om oss selv at vi er verdige og gode, i alle fall bedre enn han. Måtte ingen av oss si: «Min Gud, jeg takker deg for at jeg ikke er som Manasse.»

Det er nemlig en kong Manasse i hver enkelt av oss. Synden sitter ikke i det ytre, men i selve hjertet. (Matt 5:28) Og dersom vi elsker tingene i denne verden mer enn vi elsker Jesus, så driver vi avgudsdyrkelse. For der vårt hjerte er, er vår gud! Apostelen Johannes sier dette med klare ord i sitt første brev «Elsk ikke verden, heller ikke de ting som er i verden! Om noen elsker verden, da er ikke kjærligheten til Faderen i ham.» (1Joh 2:15)

Sannheten om oss er at våre mange synder fører oss bort fra Herren, på samme vis som Juda lot seg forføre ved kong Manasses dårlige eksempel. Skriften sier om oss at «vi för alle vill som får, vi vendte oss hver til sin vei.» (Jes 53:6a)

Og videre; hvor fører synden oss hen? Det er en sannhet at synden fører den enkelte av oss inn i fangenskap og gir oss alt annet enn velsignelse. Vår tekst lærer oss at synden er meget farlig, slik også apostelen Paulus advarer oss i Gal 6:7-8: «Far ikke vill! Gud lar seg ikke spotte! Det et menneske sår, det skal han også høste. Den som sår i sitt kjød, skal høste fordervelse av kjødet. Men den som sår i Ånden, skal høste evig liv av Ånden.» (Gal 6:7-8)

Vår Herre Jesus Kristus lærer oss i Skriften at synden alltid er den samme, den syndige og kjødelige lyst forandrer seg ikke fra generasjon til generasjon.

Hvor godt det da er å vite at Guds miskunnhet heller ikke forandrer seg! Gud hadde ikke glemt den onde og elendige Manasse. På grunn av hans og folkets store synder, hadde Herren

ført Assyrias generaler i mot dem, og ført dem i lenker til Babel, men Herren har en frelsesplan med Israel, «for han vil ikke at noen skal gå fortapt, men at alle skal komme til omvendelse.» (2Pet 3:9)

Der i fengselet i det fjerne Babylon, kom Manasse til erkjennelse av hvilken grusom galskap og synd han hadde begått med sin avgudsdyrkelse. Og han søkte Herren, sine fedres Gud i bønn.

Manasse var kommet i samme situasjon som David, som Peter og som røveren på korset. Alle disse ropte til Jesus i sin nød, det ble en sinnsforandring i deres hjerte, slik det blir når angren er sann og ekte. Anger er ikke bare å fortvile over den synd du har begått. Judas Iskariot følte stor smerte for den forbrytelse han hadde begått, men gikk likevel fortapt. (Apg 1:25)

Det sentrale i all sann anger er å vende seg til Jesus midt i all sin elendighet og med et ærlig sinn. Det fikk Peter gjøre ved Guds nåde. Den anger som ikke må til Jesus med sin synd, er ikke sann anger!

Manasse måtte innse at «Herren er Gud», og hans bekjennelse får oss til å tenke på Karmel-fjellet der Israelsfolket falt ned på sitt ansikt og bekjente «Herren, han er Gud! Herren, han er Gud!» (1Kong 18:39)

Manasses anger var sann, ærlig og oppriktig. Hans nød drev ham til Herren, sine fedres Gud.

Og så blir vi vitne til Guds svar på den angrende synders bønn. Bibelteksten sier at Herren hørte Manasses ydmyke begjæring. Gud tok igjen i mot ham og tilgav ham alle hans synder.

Enda en gang gjentar denne sannhet seg som vi har lært i Guds ord, at «loven kom til for at fallet skulle bli stort. Men der synden ble stor, ble nå-

den enda større!» (Rom 5:20)

Så ser vi hvordan Gud velsigner denne fortapte sønn som fikk komme hjem til sin Guds og frelsers åpne favn. Bibelteksten forteller at Gud førte ham tilbake til Jerusalem, så han fikk sittrike igjen.

Vi ser altså at Gud brakte kong Manasse inn i nød og anger, for så å velsigne ham. Kong Manasse fikk vende tilbake til sitt fedreland og begynne et nytt liv. Han fikk nåde til å forsterke muren rundt Jerusalem og styrke det militære forsvaret i hele landet (v.14), og fikk regjere i Juda i 55 år.

Men den virkelige forandringen i Manasses liv, var en hjertets forandring. Han fikk et nytt sinn, vendte seg bort fra de tomme avgudene, kastet dem ut av Jerusalem (v.15) og befalte folket å tjene Herren, Israels Gud (v.16).

Hvilken forandring!

Han som forførte folket påbyr dem nå, etter sitt fangenskap og sin omvendelse, å tjene den levende Gud.

På sammen vis som Gud ydmyket kong Manasse, fører han også deg og meg inn i nød, prøvelser og mange slags problemer. Herrens hensikt med dette er at det skal sies om deg og meg at «da han var kommet i nød, bønnfalt han Herren sin Gud og ydmyket seg dypt for sine fedres Guds åsyn». Liksom gullet smeltes ut av steinen ved ild, slik vil vår frelser at vår tro skal rennes gjennom prøvelser og anfektelser, som apostelen Peter sier det: «for at deres prøvede tro, som er langt mer kostbar enn det forgjengelige gull – som jo lutres ved ild – skal finnes til lov og pris og ære ved Jesu Kristi åpenbarelse.» (1Pet 1:7)

Sannheten er at anfektelse og nød lærer oss å rope til Herren. Og hvordan tar Herren imot våre nødrop og hjertets

klynk? Jo, Jesus svarer oss at «den som kommer til meg, vil jeg slett ikke støte ut.» (Joh 6:37) Og apostelen Paulus forsikrer oss om at «alle ting samvirker til gode for dem som elsker Gud, dem som etter hans råd er kalt.» (Rom 8:28) Den samme troens sikkerhet møter oss i salme 23:6: «Bare godhet og miskunnhet skal etterjage meg alle mitt livs dager, og jeg skal bo i Herrens hus gjennom lange tider.»

Enkelte har kalt kong Manasse for et av Bibelens monumenter, slik det rundt omkring finnes monumenter over store menn til minne om deres historiske bragder. Men Manasse er ikke et monument over et stort menneske. Nei, han er et monument over Guds uendelige miskunnhet! Det samme er apostelen Peter, kong David og røveren på korset!

Men selve evangeliet er det største monument av alle, slik profeten Jesaja roper det ut: «Kom og la oss gå i rette med hverandre, sier Herren. Om deres synder er som purpur, skal de bli hvite som snø, om de er røde som skarlaggen, skal de bli som den hvite ull.» (Jes 1:18) Og slik Paulus triumferer i Ef 1:7: «I ham har vi forløsningen ved hans blod, syndenes forlatelse, etter hans nådes rikdom.»

Vår takk går til vår himmelske Far for den trøst han gir oss i sitt ord! I Ordet får vi se at Gud i sin store nåde tar imot selv den mest avskyelige synder. Og tenk, – han tilgir meg liksom han tilgav kong Manasse!

Måtte Herren bevare meg så jeg til slutt kan nå fram til de himmelske bologer som Jesus vant meg, han som er Guds Sønn og min Gjenløser.

Amen.

Til norsk ved Jon Espeland

Kommet er julegleden!

Dikt av Torunn Fosdal

Kommet er julegleden,
O, lykke for deg å få!
Krybben ei bringer kun halm og strå;
Guds førstegrøde i krybben lå!*¹

Til Betlehems brødhus*² du haste,
Nå er ikke tiden for sjelen å faste.
I Ordet du finner det livets brød,
Nå er det en ende på hungersnød!*³

Vel er det et svøp om det frelsende brød,*⁴
Men svøpet det varsler en ende på nød.
For over alt herlig det ligger et dekke,*⁵
Og barnet er brødet som Gud vil deg rekke!

Og gjør du som vismenn fra østerland gjorde,
Bring gaver til barnet, til kongen den store!
Bring Kristus deg selv, din tro og din bønn,
Ja, tilbe Guds evige kongesønn!*⁶

1) 1Kor 15:23

2) Betlehem betyr brødhus

3) Neh 9:15a

4) Luk 2:7

5) Jes 4:5

6) 2Kor 2:15, Job 23:10, 1Pet 1:7

Heim, ekteskap og familie (Del 1)

Av Dag Rune Lid

Då Gud skapte himmel jord og dei to første menneska på jord, så skapte han dei i sitt bilet, til mann og kvinne – og så blei også den første heim på denne jord grunnlagt. Heimen skulle vere ein fristad, skapt av Herren, og den skulle avspegle noko av det himmelske – der den himmelske kjærleik skulle få rå.

Slik ville Herren at ekteskapet og den kristne heimen på denne jord skulle få vera eit levande livssamfunn – ein bustad for freden, eit kraftsenter, ein kvilestad der ein kunne få nytt mot i livet sin kamp og strid.

Men denne første heim der alt var fullkome, der angreip djevelen, og som Brorson skildrar det: «*Det la vår verden øde, Det har voldt det sjel-mord Hvorved alle døde.*» Alle døde – du og eg fekk den djevelske arv, dødens arv, vart av naturen vreiden sine born og elska ikkje Guds ord og lov.

Øivind Andersen seier om dette: «Derfor har sjelefienden like fra først av prøvd å ødelegge ekteskapet. Sanne ekteskap og kristne hjem hvor det leves rett etter Guds ord, er farlige for djevelen. Det er grunnlaget for Guds rike menneskelig sett. Hvis djevelen ikke får ødelegge ekteskapet, får han ikke ødelagt et folk. Men kan det lykkes ham å ødelegge ekteskapet og den Guds ordning som gjelder for det, så ødelegger han selve folket, og folket går til grunne.»

Han fortset: «Mange mener også at det aldri før har vært så mange ulykkelige ekteskap blant bekjennende kristne som i dag. – Dette er også min er-

faring i sjælesorg. Og jeg har snakket både med erfarne psykiatere, leger og sjelsørgere, som sier det samme... Det er mange ulykkelige mennesker bakom det som ikke ser så galt ut utenfra.»

Dette sa bibelskolelærer Øivind Andersen rundt 1980, og det har ikkje vorte betre med åra – men langt verre. Eg hørde seinast på radioen nyleg at i Hordaland fylke var auken i skilsmisser på 10 prosent berre det siste året. Tenk på all den liding og smerte dette skapar for dei mange tusen som er involverte.

Kva var det Andersen sa her? «... kan det lykkes djevelen å ødelegge ekteskapet og den Guds ordning som gjelder for det, så ødelegger han selve folket, og folket går til grunne.»

Det er vel akkurat det som Andersen her seier som i dag går i oppfylling. Det forferdelege er at djevelen øydelegg folket i synd og umoral og, me får det alle i større eller mindre grad kjenna situasjonen på kroppen. Kanskje heilt i den nærmeste familie. Å, me må ropa til Herren om at han må forbarma seg over oss og vårt folk, og at sjelene kunne få eit møte med Jesus – berre det kan redda folket vårt.

I Luther si katekisme står det etter at hustavlene i Bibelen er gjennomgått: «Når kvar sitt Gudsord læra vil, Då står det godt i heimen til.» Men det er ikkje noko som berre Luther seier. Nei, han har funne denne sanning i Bibelen! – for Bibelen omtalar dette!

Me skal her ta fram noko av det Bibelen talar om heim, ekteskap og familie. Me vil då gå gjennom hustavlene slik me finn dei i Ef 5:21-33:

«Underordna dykk under kvarandre i age for Kristus. De koner: Underordna dykk under dykkar eigne menn som under Herren. For mannen er hovud for kvinna, liksom òg Kristus er hovud for kyrkjelyden – han som er frelsar for lekamen sin. Men liksom kyrkjelyden underordnar seg under Kristus, slik skal òg konene underordna seg under mennene sine i alle ting. De menn: Elska konene dykkar, liksom Kristus elskar kyrkjelyden og gav seg sjølv for han, for å helga han i det han reinsa han ved vassbadet i Ordet, slik at han kunne stilla kyrkjelyden fram for seg i herlegdom, utan flekk eller rukke eller noko slikt, men at han kunne vera heilag og ulastande. Slik skuldar òg mennene å elska konene sine som sine eigne lekamar. Den som elskar kona si, elskar seg sjølv. Ingen har nokon gong hata sitt eige kjøt, men han gjev det næring og vermer det, slik Kristus gjer med kyrkjelyden. For vi er lemer på hans lekam. Difor skal mannen forlata far sin og mor si og halda seg til kona si, og dei to skal vera eitt kjøt. Denne løyndomen er stor – eg talar her om Kristus og kyrkjelyden. Men òg kvar og ein av dykk skal elska kona si som seg sjølv, og kona skal ha age for mannen sin.»

Ef 5:21-33

Når Rosenius omtalar kjærleiksgjerningar i heim, ekteskap og familie, så seier han: «Problemet er bare at disse gjerningene er i våre forblindede øyne så altfor ubetydelige og nytteløse! Kanskje mange mener at dette temaet har så liten betydning at det aldri burde vært tatt med. Å tale om mann og

hustru, om barn (og tjener), er ikke så altfor åndelig, synes de. Men i så fall er Gud i himmelen selv ikke åndelig. For han har jo selv innstiftet ekteskapet og har gitt sine lover for det.»

Mange meinat Bibelen sin tale om desse ting er håplaust forelda og ikkje samsvarar med tida me lever i. Ja, slik tenkjer det naturlege menneske. Men Herren har omtalt det, og skal me ta Guds ord på alvor så, kan ein som kristen ikkje hoppa over det Bibelen talar klart og utvetydig om!

«De koner: Underordna dykk under dykkar eigne menn som under Herren.»

Luther seier om dette: «Hvis jeg på Guds befaling bare tok opp et halmstrå, så var dette en større og mer helig gjerning enn om jeg – uten Guds befaling – omvendte hele verden. Tenk om Gud besøkte deg en dag sammen med noen engler, og bare ba deg feie gulvet. Så ville du nesten ikke styre deg av bare glede. Og hvorfor? Dette var vel ikke så stor gjerning? Nei, sikkert nok ikke i seg selv, men bare fordi Gud hadde bedt deg om det!»

Du som er kone må hugse på at det er Gud som seier at du skal underordne deg under din eigen mann som under Herren.

Til slik tale er det mange som innvender: Skal då mannen herska akkurat som han vil over meg? Nei, slett ikkje, og det står heller ikkje her. Mannen har sine eigne reglar å rette seg etter som me skal koma inn på seinare.

I parallelteksten frå Kol 3:18 står det: «De koner: Underordna dykk under dykkar eigne menn, som det søker seg i Herren.» Underordninga er ikkje først og fremst for mannen si

skuld, men for Herren si skuld, uansett om mannen oppfyller sine plikter eller ei.

Bibelen forkynner ikkje likestilling. Menn og kvinner er forskjellige. Bibelen forkynner likeverd og underordning.

Kva tyder det at kona skal underordne seg? Tyder det at mannen skal herske med makt og undertrykking? Nei, mannen er hovud for kvinna på same vis som Kristus er hovud for kyrkjelyden.» Det vil seie at mannen i ekteskapet har fått ein herskarstilling på same vis som Kristus herskar i kyrkjelyden.

Korleis herskar Kristus blant dei truande? Jau, ved å tene dei heilage. Det står at han som er den himmelske herskar – han som var «kongenes konge» han «gav avkall på det og tok ein tenars skapnad på seg, då han kom og vart menneske lik. Og då han i si ferd var funnen som eit menneske, fornedra han seg sjølv og vart lydig til døden – ja, døden på krossen.» (Fil 2:7f)

Med dette sinn skal ein truande ektemann herska i heimen og tene sin ektefelle. Er han då nokon tyrann? Nei, Kristus fornedra seg til korset og døydde for kyrkjelyden – han gav livet sitt fordi han elskar syndaren til frelse. «*Det var ham tungt å tenke på At verden skulle under gå Det skar ham i hans hjerte. I slik en hjertens kjærlighet Han kom til oss på jorden ned Og lidret all vår smerte.*»

Me møter også ein parallel tekstu fra 1Pet 3:1-5 «*Like eins skal de gifte kvinner underordna dykk under dykkar eigne menn, så dei som er vantruande mot Ordet, øg kan verta vunne utan ord ved den måten de ferdast på, når dei ser dykkar reine ferd i age for Gud. Dykkar prydnad skal ikkje vera i det*

ytre – hårflettingar og påhengde gullsmykke eller fine klede, men hjartans løynde menneske, med den uforgjengelige prydnaden – ei mild og stille ånd, som er kosteleg for Gud. For slik prydde dei heilage kvinnene seg i tidlegare tider, dei som sette si von til Gud. Dei underordna seg under mennene sine.»

Her er det til og med tale om hustruer som har heidningar til menn, slik det ofte var tilfelle på apostlane si tid då mange blei vunne for evangeliet. Likevel pålegg apostelen ei kristen kona å underordna seg mannen sin. Herren vil at om ho ikkje får vitna for han med ord, skal ho i alle fall kunne gjera det med sin kristne mildheit, venlegheit, trufastheit osb.

Det vert fortalt om mor til Augustin, Monica. Ho hadde ein vanskeleg og svært ugodleg mann som var heidning. Men ho visste å stella så godt med han at han aldri gjorde ho noko vondt. Nabokonene såg dette og kom og klaga over mennene sine som aldri var fornøgde med dei, men sende bannord og slag etter dei. Dei spurde Monica korleis ho bar seg åt når ho aldri blei stått av mannen, som var så hissig, oppfarane og vanskeleg av natur.

Ho svarte: «Eg er redd det er de sjølve som gjev mennene dykkar grunnlag for at dei er som dei er. Dersom de underordnar dykk under dei, og ikkje berre bjeffer etter dei, men er tolmodige og lydige og gjev dei venlege ord, så trur eg ikkje dei ville slå dykk. For slik plar eg å gjera. Når min mann brukar munn, så ber eg for han. Blir han sint, så går eg berre i stillheita og gir han så nokre hjertelege ord. På den måten har eg ikkje berre dempa sinnet hans, men fått han så langt at

han no er omvendt og blitt ein kristen.»

Luther understrekar nettopp det same når han seier: «Det er en stor og verdifull skatt en hustru har, når hun lever slik at hun underordner seg sin mann. Hun er dermed sikker på at hennes gjerning er velbehagelig for Gud. Var det noen større glede hun kunne ha? Den som vil være en kristen hustru, skal altså tenke slik: Jeg vil ikke se på hva slags mann jeg har, om han er hedning eller jøde, god eller ond. Jeg vil bare se på at Gud har innsett meg i ekteskapet. Derfor vil jeg underordne meg min mann og være lydig mot han. Når hun lever i slik en lydighet, da er alle hennes gjerninger gyldne gjerninger.»

Me skal få lov å sjå på ektefellen som ei Guds gåva. I Ord 18:22 står det «Den som har funne ei kone, har funne lukke, og har fått ei nådegåve frå Herren». Ei nådegåve er noko ein får av Herren, ei gåva av nåde. Ser du på kona di som ei nådegåve?

Ein presang har ikkje verdi berre etter kva den er i seg sjølv, men den har først og fremst verdi etter kven eg har fått den av. Hadde du fått ein pakke i posten og det på underskrifta stod frå: «Kong Harald», ja då trur eg du hadde gjort store augo. Tenk eg har fått ei gåva av kongen!

Du som er gift har fått ei gåva frå han som har skapt himmel og jord. Det viktigaste med denne gåva at Herren har gitt deg ektefellen din. Ho eller han er ei Guds gåve, tenk noko så stort - frå den allmektige Gud.

Ser du på din ektefelle som ei Guds gåva? Det seier Bibelen at du skal få

lov til gjera, og då er det mange andre ting som fell på plass. Får ein sjå slik på ektefellen, så vil ein også få oppleve kva velsigning ei slik gåva fører med seg.

Då må bitterheit vika. Oppstår det konfliktar, så må sjølverkjennung få rom. Me må ha det ope og godt saman, – eg kan ikkje skjula noko eller leve i hykleri overfor den ektefelle som Gud har gitt meg. Då vil eg ringeakte han som er gjevaren.

Når Jesus den siste kvelden vaska føtene til læresveinane slik, det står omtalt i Joh 13, tok han på seg arbeidet som ingen ville ha. Det var slikt trælane skulle ta seg av. Derfor protesterer Peter kraftig – for han opplevde det så urimeleg at Jesus skulle tene dei på ein slik måte.

Slik skal du som ektemann tene i heimen, – slik Kristus tente sine læresveinar. Han tente i kjærleik, og han elskar deg og meg slik at han gjekk i døden for si brud.

Neste del av denne artikkelen kjem i januarutgåva av «Lov og Evangelium.»

NYTTÅRSLEIR på Bibelskolen på Fossnes

Lørdag 29.12.2001 – Tirsdag 1.1.2002

Talere:

Hans Henrik Brix, Ingar Gangås
og Lars Fosdal

Informasjon og påmelding til Marit
og Ingar Gangås, tel 33 36 17 75
innen 15. desember 2001.

Alle hjertelig velkommen!

Syndenødens- og nådens makt

Av Jacob Traasdahl (1838-1903)

*«Strid for å komme inn gjennom den
trange dør! For mange, sier jeg dere,
skal søke å komme inn og ikke være i
stand til det.»*

Luk 13:24

På Frelserens ferd gjennom byer og landsbyer, kom en gang en mann til ham med dette spørsmålet: «Herr er det få som blir frelst?»

Dette er et alvorlig spørsmål, men som etter Frelserens svar å dømme, kanskje ikke var så alvorlig ment. Her gir Han som kan ransake menneskehjerte- ne, det alvorlige og gripende svar som er sitert ovenfor.

Det er nok ikke usannsynlig at mannen hadde hørt Frelserens ord: «For trang er den port og smal er den vei som fører til livet, og få er de som finner den.» (Matt 7:14)

Av dette dro han nok den nærliggende slutning at etter Frelserens mening kunne ikke mange bli salige. Dette hadde nok satt ham i uro og bekymring, og ført ham inn i mange og dårlige spekula- sjoner.

Frelseren gir ham ikke direkte svar på spørsmålet om der er mange eller få som blir salige, men ledermannens tan- ker inn på hans eget hjerteforhold til al- vorlig selvransakelse, når han sier: «Strid for å komme inn gjennom den trange dør! For mange sier jeg dere, skal søke å komme inn og ikke være i stand til det.»

Det er som om Frelseren vil si: «Vær ikke bekymret for om det er mange eller få som blir salige; men prøv deg selv al- vorlig for Guds ansikt, om du er en av disse lykkelige.»

Jeg skal si deg: Her er mange søker-

de som aldri kommer gjennom den trange port fordi de ikke strider alvorlig. Prøv deg derfor, om det er ditt livs ho- vedsak at du kan få redde din arme, udødelige sjel.

Det er en trang port som alle de som vil komme inn på veien som fører til livet, må trenge seg igjennom, – en port der en må gå gjennom en grundig avkled- ning.

Det stolte, egenrettferdige og egois- tiske menneskebarn må riktig på knærne og bli tilintetgjort. Den store, pukkel- ryggede kamel må svinne sammen for å komme igjennom nåløyet, og døperen Johannes' røst må lyde kraftig i menses- keørkenen; – slå ned fjellene, fylle dale- ne og jevne det ujevne om der skal bli vei for Ærens konge til et syndig men- neskehjerte.

*«For mange skal søke å komme inn,
og ikke være i stand til det.»*

Stans her du søkerende sjel! Stans her, du som mener at du er på livets vei!

Det er mange som mener seg å være himmelvandrere, men som aldri har erfart vanskelighetene med den trange port. Det er de som har hoppet over mu- ren – har kommet inn på sin egen gud- fryktighetsvei – og blir bedratt i evighe- ten.

Mange mener at det er tidsnok å ta dette alvorlig i dødens stund. Men, som sangeren sier: «Når munnen smak og mæle mister, Og mumler mot den mørke grav», da er det i sannhet vanskelig å ta igjen det som er forsømt under en lang nådetid.

Da den mektige dronning Elisabeth i England lå og kjempet med døden, ropte hun i fortvilelse: «Millioner for noen mi-

nutter med nådetid!» – men dødens kvaler endte hennes rop.

Herren hadde gitt henne en lang nådetid, men hun hadde forsømt det viktigste.

Og nu var hun, tross krone og septer, fattigere og ringere enn den ringeste i hennes store kongerike.

Her må alvor og makt til om man skal komme inn i himlenes rike, som har åpnet sine porter i evangeliet.

Kreves der alvor og makt, da er jeg evig fortapt, sier du kanskje. Stans litt min venn og hør på det ord fra Herren som lyder til oss idag – lytt bedende og oppmerksomt til **hans** tale, «som kan føre de elendige til seier».

Sannelig sier jeg dere: Noen større enn døperen Johannes er ikke oppreist blant dem som er født av kvinner. Men den minste i himlenes rike er større enn han. Men fra døperen Johannes' dager til nå trenger de seg inn i himlenes rike med makt, og de som trenger seg inn, river det til seg. For alle profetene og loven, like til Johannes, profeterte. Og om dere vil ta imot det: Han er den Elias som skulle komme. Den som har ører, han høre!

Matt 11:11-15

Ut fra disse ord fra vår Frelser, vil vi betenke hvilken makt som må til for at synderen kan trenge seg inn i Guds rike. La oss stoppe ved **syndenødens makt** og **nådens makt**.

Denne tale om å trenge seg inn med makt er jo helt uevangelisk, sier du.

Men kjære venn, det er jo Frelserens egne ord, og da må vi høre både du og jeg.

Det er mange som har laget sitt eget evangelium som ikke harmonerer med Frelserens ord. Men tenk deg om, på

dommens dag skal du ikke dømmes etter ditt eget evangelium.

Jeg talte engang over teksten; «Arbeid på deres frelse med frykt og beven». Da sprang en av mine tilhørere på dør så snart han hørte teksten. Han sa etterpå at grunnen var at han ikke ventet noen velsignelse av en slik tekst. Men teksten sto allikevel i hans Bibel.

Frelseren sier i vår tekst. «Men fra døperen Johannes' dager til nå trenger de seg inn i himlenes rike med makt, og de som trenger seg inn, river det til seg.»

Disse ord er klare og tydelige, de kan ikke bortfortolkes, og de står i største harmoni med innledningsordene: «Strid for å komme inn gjennom den trange dør.» Du vet hva det vil si å ta en ting med vold – å rive noe med seg med makt.

Men jeg underer meg allikevel ikke at du undres over å høre slike ord. Har Guds Ånd opplyst deg om din egen tilstand, og har du litt kunnskap i Guds ord, så må du uvilkårlig si: «Er jeg ikke av naturen åndelig død? Er jeg ikke kjødelig, solgt under synden? Er ikke alle Adams barn i den ulykkelige situasjon, at de ikke fatter de ting som hører Guds Ånd til, og står det ikke fast, at kjødets attrå er fiendskap mot Gud? – Hvordan kan da Frelseren si at et slikt menneske skal trenge seg inn i Guds rike med makt? Jeg vil håpe at vi får lys over dette, når vi studerer nærmere Frelserens ord.

I vårt evangelium priser Frelseren døperen Johannes som: «Noen større enn døperen Johannes er ikke oppreist blant dem som er født av kvinner,» men sier også at «Den minste i himlenes rike, er større enn ham.»

Johannes var en veldig omvendelses-

predikant. Han talte slik der ute i ørkenen at store skarer ble grepet av hans vitnesbyrd. Han refset hykleriet, og talte med stor myndighet om «Øksen som ligger ved roten av treet», og skal hugge ned hvert tre som ikke bærer god frukt. Og til fariseerne sa han: «Ormeyngel, hvem lærte dere å fly fra den kommende vrede? Så bær da frukt som er omvendelsen verdig.»

Ved denne tale skulle han rydde vei for «ærrens konge». Lovens skarpe, tveeggdede sverd skulle «trenge seg gjennom marg og bein og dømme hjertets tanker og råd» for at synderhjertene skulle komme i nød over sin tilstand, og bli mottagelige for livets evangelium.

Hans ord skulle virke frelsestrang i arme synderhjerter, og fremkalle «bedrøvelsen etter Guds sinn som virker omvendelse til frelse, som ingen angrer». For Johannes visste det som alle Guds barn vet, at det er nødvendig for en sjel som skal bli frelst å komme inn under syndenødens makt.

Syndenødens makt

Skal Herren få redde deg, kjære sjel, så må din syndenød bli alvorlig. Skal du komme inn på en annen kurs enn der hvor ditt livsskip har ligget av naturen, så må Gud ved sin Ånd blåse opp der i dødens stillhet!

Har du sett et skip, der styrmannen arbeider for å få det inn på en annen kurs, men fordi det ikke har fart nok, ikke vind nok i seilene, så kan det ikke «gå over stag», forandre kurs, men siger framover i den retning det ligger. Er der da brenninger og skjær foran, så går det under. Styrmannen har ingen makt over det med roret. Det ser av og til ut som han skulle få til å vende det opp mot vinden, men når det kommer til et visst punkt faller det av igjen til sin gamle kurs.

Dette kan være et bilde på mange menneskers åndelige tilstand. De er ikke tilfreds med sitt livsskips kurs, og føler seg ofte meget ulykkelige. De erfarer påvirkning av Ånden, ber til Gud og hører hans ord og har mange gode forsetter, – men det blir ingen omvendelse av det.

Deres livsskip vil ikke vende. Der er ikke vind nok, ikke fart nok i bevegelsen til at det kan gå over på en ny kurs.

Er det da Herren som har skylden? Vil da ikke Herren sende en sterkere vind?

Ja, – Den Hellige Ånd er den vind «som blåser dit den vil, og vi hører sunsen av den», men Skriften taler også om å «spotte Ånden» og «utslukke Ånden» og dette er noe som ikke bare er mulig for sanne kristne, men også for dem som står under Guds forekommende nådes dragelse – og det er mange, mange!

Enda kan det hende at Herren får skylden: «Jeg kan jo ingen ting, jeg er ikke dugelig til noe, og når ikke Gud vil gjøre noe spesielt for meg, må jeg ligge her og drive med strømmen som et hjelpehelst vrak».

Måtte Herren få hjelpe deg, kjære sjel, du svever i en stor fare. Den dødens havn der du ligger, har Satan selv laget, for han har bygget om deg med misforståelse av Guds ord.

Det er sant at du av naturen er åndelig død, du er en Guds fiende og et vredens barn. Du har aldeles ingen mulighet til å komme inn på en annen kurs med ditt livsskip – for å gjøre vold på Guds rike. Men Åndens vind har makt. Kan naturens vind drive de veldige skip bort over vannet, så har Guds Ånd større makt!

Men si meg, slukker du ut Ånden? Står du imot Den Hellige Ånd, lik jødene, som nok kunne få vind i seilene for å komme over i en annen retning, – men de ville ikke.

Du har også hørt Johannesrøsten. Den forekommende nådes vårvind har også sust omkring din sjel, men du har lukket til din sjelehage.

– Eller du har ikke brukt det middel som den høyere makt bruker til å gripe inn i din avmakt. Du har ikke brukt Guds ord, har ikke talt med Herren, og inderlig bedt om hans hjelp.

– Eller om du har brukt nådens midler, så har du vært en av de utallige Ordets hørere som har glemt å være dets gjørere, og derfor har heller ikke Åndens vind fått noe tak i ditt sjeleseil. Bekymringen over din tilstand er ikke blitt sterke. Syndenøden har ikke fått noen makt i din sjel.

Paulus sier om den virkning hans alvorlige, refsende brev hadde hatt på korinterne: «Se, hva det førte til at dere ble bedrøvet etter Guds sinn: iver...» – det virket iver!

Når samvittigheten våkner så blir der nok iver. Samvittigheten er en stormakt, – men den er dessverre hos alt for mange, en sovende makt.

Å, at det ikke måtte vise seg å være for sent når denne stormakt våkner!

Å, at det må skje mens enda blodkilden står åpen til renselse!

Men kan da syndenøden få slik makt at tilstanden blir uutholdelig?

Ja! Se på hedningene som strever etter frelse bare etter det naturlige lys i samvittigheten. De finner seg i de sværeste lidelser for å finne helsebot for sin sjel.

En av våre santalmisjonærer forteller om en hedning som vandret hundrer av mil på sine såre føtter for å finne fred. Han gjennomførte gang på gang de frykteligste botsøvelser, ja til sist lot han seg henge opp med en stor jernkrok stukket

inn i sitt legeme, og hang der til han besvimte.

Det var en mann som strevde alvorlig med det lys han hadde – og han fant! Herren åpenbarte seg for ham på en underbar måte, og han kunne finne lege dom for sin sjel. Hvorfor ble der slik makt i hans åndelige nød? Jo, fordi han var tro mot det lille, svake lysglimt som ulmet der inne, og gjorde det han trodde måtte gjøres til sin sjels redning.

Se på Kornelius, hans bønner og almisser steg opp til Gud. – Se den frel sens trang som var modnet i hans sjel.

Se min venn, denne lefeling med din overbevisning, denne lefeling med Åndens stemme, denne utroskap mot samvittigheten og minnelsen gjennom Ordet – denne akkord med sannheten, den slukker ut Ånden! – Der blir ingen fart og ingen makt i din frelsestrang!

Nå vet vi meget vel at Guds ord ikke forlanger en bestemt grad av syndenød, men vi vet like så sikkert at skal sjelen søke redning, så må syndenøden bli slik at den ikke gir oss noen ro i vår naturlige tilstand. Syndenøden har nådd sitt mål når den gjør deg trengende til en hel, fri og full frelse i Jesus Kristus.

Når himmelriket lider vold så er det ikke den makt som åpenbarer seg i syndenøden og i frelsestrangen som bryter inn i Guds rike, men den må til for at et alvorlig rop om frelse kan stige opp fra sjelen. Det er den syke som har legebehov. Bedrøvelsen etter Gud må oppsluke verdensbedrøvelsen.

Men om vi skulle gjøre vold på himmelriket, så skjer det på ingen måte ved syndenødens makt. Den egentlige og virkelige innstrengningen i Guds rike må skje ved nådens makt.

Nådens makt

Syndenødens makt fører sjelen til avmakt og fortvilelse, for den avkler oss vår selviske og innbilte styrke, men nådens makt åpner strømmer for nye livskrefter til sjelen.

Det er blitt spurt om det er synderen som griper nåden, eller om det er nåden som griper synderen. Vi tror at begge deler er sant.

Men nåden må først gripe synderen, før synderen kan gripe nåden. «Du har dratt meg, og jeg lot meg dra» sier David.

La oss gi akt på den fortapte sønn. Han var blitt ulykkelig over sin tilstand i det fremmede land, led hunger og kval, og ingen kunne hjelpe ham. Se, dette var syndenødens makt, som ikke lenger lot ham være i ro i det fremmede land eller kunne mettes av svinemat. Han tenkte på farhuset, og mente at det kanskje ikke var så utrolig at han kunne få arbeid som en av leiefolkene.

«Jeg vil stå opp og gå hjem,» tenkte han, og så planla han hvor pent han skulle bekjenne sin synd, og hvor pent han skulle be om å få bli en av leiefolkene. «Men da han enda var langt borte, så hans far ham og fikk inderlig medynk med ham. Han løp ham i møte, falt ham om halsen og kysset ham».

Hva kunne da den fortapte sønn lese ut av faderens løp, hans ømme blikk, favntak og kyss?

Mon dette: «Jo, du kan nok bli antatt som leiekar?»

Nei, han leste seg til den salige visshet at han skulle være barn med en gang!

Se, det var nåden som grep ham, og vi kan være overbevist om at den arme stakker tok imot sin barnerett med inderlig begeistring, og ikke ville slippe den

for tusener av verdener.

Når nåden begynner å gripe oss i sin makt, er vi sky og redde. En «treldommens ånd så vi igjen skulle frykte», vil drive oss bort fra nådestolen.

Fornuften regner ut at det på ingen måte går an å «tro så snart», og alle egenrettferdige stemmer med i dette.

Men i evangeliet lyser den frie nådesolen ned på oss med Guds kjærlighets varme stråler. Disse ord: «Ja, med en evig kjærlighet har jeg elsket deg», løser de nedslatte blikk og vekker et mot og en dristighet i sjelen til å trosse fornuft, følelse og djevel, og trenger seg inn i himlenes rike.

For lang tid siden sendte en norsk bonde som bodde noen mil fra Chicago, sin sønn til byen med et stort lass korn. Han kjørte med to kostbare hester. Han kom i dårlig selskap, med svir og spill, til han hadde gjort ende på alt. Kornet og hestene var solgt, og han sto igjen som en ruinert og ulykkelig stakker, anklaget i sin samvittighet, som nå våknet. Han våget derfor ikke å reise hjem.

Skamfull, ulykkelig og fredlös dro han fra by til by, og stanset til slutt i San Francisco, drevet av syndenøden.

Men hva tenkte hans far?

Etter at han i Chicago hadde fått rede på alt, sa han til sin hustru: «Jeg må ut og lete etter min sønn. Jeg kan ikke leve en glad dag mer dersom jeg ikke finner ham igjen. Og jeg kan så godt sette meg inn i hans følelser. Nå flykter han som en fredlös og aner ikke noe om den kjærlighet som lever i hans sorgende foreldres hjerter. Å, kunne jeg nå ham med min stemme, så ville jeg si: Hva bryr jeg meg om hest og lass, dersom jeg bare kunne få deg tilbake, min kjære sønn».

Vennligst gi ekspedisjonen beskjed i god tid ved adresseforandring.

Faren gav seg så ut på reise. Fra by til by fulgte han sporene etter den fredløse flyktning. Da han var en avholdt lepredikant, ble han bedt om å tale på forskjellige steder, og alltid sluttet han talen med å tale om sin kjære sønn, og fortelle om sitt hjertelag for ham.

Slik fulgte han sporene like til San Francisco, og der ble han oppfordret til å tale til en del skandinaver. Han talte med gripende varme om Guds søkerkjærlighet.

På slutten av sin tale, utbrøt han i dyp smerte: «Jeg er ute på reise, mine venner, jeg er ute og leter etter en kjær sønn som har forlatt farhuset. Be til Gud med meg, at det må lykkes å finne ham igjen, – og skulle du være i denne forsamling, min sønn, så vil jeg rope til deg: Flykt ikke lenger fra din gamle far. Vi, dine arme foreldre, vi elsker deg med en inderlig kjærlighet. Du skal ikke høre et bebreidende ord om du bare vil komme tilbake og gjøre oss lykkelige»

Dette var nådens og kjærlighetens sterke ord, og nå skulle forsamlingen bli vitne til et syn som himmelens engler måtte glede seg over. Borte i en mørk krok under galleriet sto en ungdom, støttet seg til en søyle, og overveldet av sine følelser, hukket han høyt. Plutselig fikk han mot, forlot sin plass og gikk med skjelvende skritt framover mot talerstolen. Faren kjente igjen sin sønn, sprang mot ham, omfavnet ham på det ømmes-

te og sa: «Gud velsigne deg, min kjære John; dette er den lykkeligste stund i mitt liv».

Kan en jordisk fars kjærlighet gå så langt og ha så stor makt, hva formår da ikke Kristi kjærlighets glade budskap når det får lyse inn i et stakkars synderhjerte? Først når det griper synderhjertet, lider himmelriket vold, og sjelen trenger inn i det med makt!

Fra dagene til døperen Johannes til den dag i dag har millioner av ulykkelige syndere ved denne nådens makt trengt seg inn i Guds rike på tross av alle hindringer, både innenfra og utenfra.

Men, hvordan er det med deg, min kjære tilhører?

Er du kommet inn i dette rike? Har den Hellige Ånd forstyrret din fred i det fremmede land og ført deg inn i Guds levende menighet på jord?

Og er du allerede en innbygger i dette rike, å måtte du da bli iført en kraft fra det høye til å være et virksomt sendebud mellom den himmelske far og hans fortapte barn her på jorden.

Amen.

*Fra prekensamlingen «Livet i Guds Sønn», 3. søndag i advent.
Noe språklig revidert. Red.*